

Župljaninovi branioci negiraju da je on oslobodio bandu

Author: [Velma Šarić](#)

Oni kažu da okrivljeni nije sudelovao u oslobađanju navodnih srpskih kriminalaca iz Bosne.

Piše: Velma Šarić iz Sarajeva (TU br. 693, 20. maj 2011.)

Na suđenju dvojici bivših policijskih zvaničnika bosanskih Srba pred Haškim tribunalom, nekadašnji šef policije, odnosno Centra službi bezbednosti (CSB) iz Doboja, svedočio je ove sedmice o dešavanjima koja su dovela do oslobađanja jedne navodno kriminalne grupe bosanskih Srba.

Bilo je to drugo pojavljivanje Andrije Bjeloševića na suđenju Mići Stanišiću i Stojanu Župljaninu.

Kao bivši šef CSB-a u Banja Luci, Župljanin je 1994. postao savetnik predsednika bosanskih Srba i haškog optuženika Radovana Karadžića, a tereti se za istrebljenje, ubijanje, progon i deportaciju ne-Srba u severozapadnoj Bosni u periodu od aprila do decembra 1992.

Njegov saoptuženik Stanišić se, kao bivši ministar unutrašnjih poslova bosanskih Srba, tereti za ubijanje, mučenje i okrutno postupanje prema nesrpskim civilima, kao i zbog toga što nije sprečio ili kaznio zločine koje su počinili njegovi potčinjeni.

Članovi Župljaninovog tima odbrane nastojali su da pobiju navode tužilaštva prema kojima je njihov klijent sudelovao u oslobađanju pripadnika kriminalne grupe „Miće“ iz Doboja, koje je – nakon što su navodno ubili 40 ne-Srba u opštini Teslić (između Doboja i Banja Luke) – uhapsila jedna jedinica specijalne policije bosanskih Srba iz Banja Luke.

Župljaninova odbrana tvrdi da, nakon što je potpisao naredbu o hapšenju, „on (Župljanin) nije imao ništa s njima“.

Župljaninov advokat, Dragan Krgović, pokazao je pismo iz dobojskog CSB-a, koje je bilo napisano u Bjeloševićovo ime – s tim da ga je „potpisao njegov pomoćnik, Milan Savić“ – s u kojem se traži da „Miće“ budu uhapšene i dovedene u Doboju.

„Ovaj dokument je izazvao priličnu zabunu, pošto je bilo onih koji su me pitali zbog čega sam tražio da [pripadnici] 'Mića' budu dovedeni na naše područje, mada ja u suštini nisam imao pojma o čemu govore“, kazao je svedok.

„Nažalost, u to vreme se dešavalo i to da su mnogi ljudi želeli da rade šta god su hteli, da su stvari tumačili kako god su želeli, tako da smo držali te sastanke na kojima smo pojašnjavali stvari i pronalazili rešenja.“

Dodao je da su tim sastancima prisustvovali Župljanin, jedan sudija, tužilac, on sam „i još neki ljudi, ali ne mogu da se setim koji.“

„Činjenica je, međutim, da su te osobe, ti [pripadnici] 'Mića', bili [predati sudskim organima], da bi potom – pošto su bili povređeni – bili i pušteni iz zatvora kako bi otišli na lečenje, i da bi kasnije verovatno usledio sudski postupak pred lokalnim sudom u Tesliću, mada uopšte ne znam kada i kako se to dogodilo.“

Nekoliko sedmica kasnije, potkraj jula 1992., pripadnike „Mića“ oslobodio je sud u Tesliću nakon što je vojna komanda zatražila njihovo učešće u vojnim operacijama.

Na pitanje odbrane, svedok je potvrdio da „ta činjenica govori da Župljanin nije sudelovao u oslobađanju [pripadnika] 'Mića'“. On je dodao da je „i Župljanin lično potvrdio kako nije sudelovao na sastanku [posvećenom] tome“.

„Da li ste upoznati sa pismom vojne komande iz Teslića u kojem se traži [da ih se oslobodi]?“, pitala je odbrana.

„Čuo sam da je postojao takav dokument, ali nisam bio upoznat [sa] njim. Čuo sam i da neko iz vojske pretničim što će se dogoditi ukoliko oni [ne budu oslobođeni], ali ne znam ništa preciznije o tim pretnjama, niti sam video bilo kakav dokument u vezi sa time“, kazao je svedok.

Na pitanje Župljaninove odbrane, svedok je rekao kako je na sastanku održanom 9. maja 1992. u Banja Luci „želeo . . . da vidim kako izgleda naredba na kojoj je otkucano moje ime, ali koju je potpisao Milan Savić, i kako je došlo do toga da sud u Doboju traži veće ovlasti za procesuiranje tih osoba; to je ono što sam želeo da znam.“

Sudija Frederik Harhof (Frederik Harhoff) je potom pitao „u čemu je značaj čitave ove diskusije“, nakon

čega je odbrana saopštila da tužilaštvo sugerše da su pripadnici „Mića“ oslobođeni uz pristanak i posredovanje samog Župljanina, a da je odbrana – zahvaljujući Bjeloševićevoj izjavi i odgovarajućim dokumentima – upravo dokazala da to nije istina.

U daljem toku svedočenja, Bjelošević je rekao kako su „tužiočeve tvrdnje da su dokumenta o nepravilnostima u radu policije Republike Srpske tokom 1992. bile . . . uvreda koja podrazumeva da smo mi radili jednu, pisali drugu, a mislili treću stvar“.

Tokom unakrsnog ispitivanja, tužiteljka Džoana Korner (Joanna Korner) kazala je da – uprkos tome što je Bjelošević predao svoje ratne beleške Tribunalu – ne postoje beleške koje se odnose na period između aprila i jula 1992.

A kada je Kornerova sugerisala da je svedok možda uništio ta dokumenta koja ukazuju na njegovu moguću umešanost ili saznanja o zločinima u Doboju, svedok je besno odgovorio: „Kao da nisam imao preča posla.“

Stanišić se Haškom tribunalu predao u martu 2005., dok se Župljanin skrivao sve do juna iste godine, kada je uhapšen u gradu Pančevu (nedaleko od srbijanske prestonice Beograda).

Suđenje je počelo 14. septembra 2009. godine, a biće nastavljeno naredne sedmice.

Velma Šarić je obučena novinarka IWPR-a iz Sarajeva.

Location: Balkans

Topic: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/%C5%BEupljaninovi-branioci-negiraju-da-je-oslobodio-bandu>